

İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair tədbirlər

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 12-ci maddəsində təsbit edilmişdir ki, insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına layiqli həyat səviyyəsinin təmin edilməsi dövlətin ali məqsədidir.

Bütövlükdə, iqtisadiyyatın, xüsusilə də, sosial sferanın inkişafına istiqamətlənmiş siyasət insan hüquqlarının səmərəli təmin edilməsində böyük əhəmiyyət daşıyır.

Ölkəmizdə davamlı iqtisadi inkişaf proseslərinin həyata keçirilməsi, habelə, sosial infrastruktur layihələrinin icrasının davam etdirilməsi məqsədilə ardıcıl işlər görülmüş, dövlət idarəçiliyi sisteminə bürokratik əngəllərin, korrupsiya hallarının və rüşvətçılığın qarşısının alınması, dövlət-vətəndaş münasibətlərinin möhkəmlənməsi üzrə tədbirlər davam etdirilmişdir.

Dövlət tərəfindən ayrılan güzəştli kreditlər nəticəsində yeni istehsal və xidmət müəssisələri təşkil olunmuşdur. Sosial infrastrukturun yaradılması, yenidən qurulması və bərpası davam etdirilmiş, sosial müdafiə obyektləri, yeni məktəb və uşaq bağçaları inşa olunmuş və ya əsaslı təmir edilmiş, tibb müəssisələri, olimpiya-idman kompleksləri tikilib istifadəyə verilmiş, yeni avtomobil yolları salınmış, istirahət-mehmanxana kompleksləri yaradılmışdır.

Bütün dünyada hökm sürən böhranlı vəziyyətdə dövlət büdcəsində bəzi istiqamətlər üzrə baş verən azalmalar başa düşüldür. Lakin təqdirləyici haldır ki, xərclərin azaldılması qayğıya ehtiyacı olan əhali qruplarının dəstəklənməsinə ünvanlanmış sosial proqram və layihələrin davamlılığına mənfi təsir etməmişdir. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi: "...2016-cı ildə də nəzərdə tutulmuş bütün proqramlar icra olunacaq..."

Qeyd edilənlərlə yanaşı, sosial-əynümlü bazar iqtisadiyyatının inkişaf etdirilməsi, azad sahibkarlığın inkişafına real təminatlar verilməsi, habelə, münbit biznes mühitinin yaradılması məqsədilə orta və kiçik sahibkarlıq subyektlərinə gömrük və vergi güzəştlərinin tətbiqi, bu sahədə şəffaflığın artırılması, inhisarçılığa və haqsız rəqabətə qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, bu tələbləri pozan şəxslərə qarşı tədbirlər görülməsi kimi məsələlər diqqətdə saxlanılmışdır.

2015-ci ilin 1 noyabr tarixində Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə keçirilmiş seçkilər respublikamızın hüquqi-demokratik dövlət quruculuğu, insan hüquq

və azadlıqlarının təmin edilməsi, idarəetmənin cəmiyyətimizin daha da demokratikləşməsi, milli qanunvericiliyin və seçki texnologiyalarının inkişafı, milli dövlətçilik ənənələrinin möhkəmləndirilməsi prinsiplərinə sadıq olduğunu bir daha təsdiqləmişdir. Seçkilər, bütövlükdə, demokratik, şəffaf və ədalətli tərzdə keçirilmişdir.

Azərbaycan beynəlxalq səviyyədə sülh və sabitliyin qorunub saxlanması naminə, öz səylərini əsirgəməmişdir. Prezident İlham Əliyevin "Böyük iyirmilik" ölkələrinin Antalya Sammitində dünya liderləri ilə birlikdə müasir dövrün ən aktual məsələlərinin müzakirələrində yaxından iştirakı, habelə, çıxışı ölkəmizin beynəlxalq aləmdə nüfuzunun getdikcə artmasını sübut edən mühüm amillərdən olmaqla yanaşı, dünya miqyasında ölkəmizə verilən önəmin daha bir göstəricisidir.

Qeyd edilən mahiyyətlərlə yanaşı, ölkəmizin həyatında ağır itkilər də olmuşdur. 2015-ci il dekabrın 4-də Dövlət Neft Şirkətinin "Günəşli" yatağının 10 saylı stasionar dərindən dəniz özülündə, güclü qasırğanın doğurduğu qəza nəticəsində, baş vermiş və çoxsaylı insan tələfatı ilə nəticələnmiş faciə böyük kədər və ürək ağrısı ilə qarşılanmışdır.

Respublika Prezidentinin Sərəncamına əsasən, bütün respublika ərazisində matəm elan edilmiş, Xəzər dənizində itkin düşənlərin axtarışı və xilas edilməsi üzrə geniş tədbirlərin görülməsi, həlak olmuş və itkin düşmüş neftçilərin ailələrinə dövlət səviyyəsində maddi dəstək verilməsi bir çox problemlərin həll edilməsi istiqamətində görülmüş işlər həmin ailələrin üzvləşdiyi ağır dərədə müəyyən dərəcədə təsəlli olmuşdu.

İnsan hüquqlarının təmin edilməsi sahəsində aşkar edilmiş və narahatlıq doğuran bir çox hallar dövlət orqanları ilə əməkdaşlıqda öz həllini tapmış və pozulmuş hüquqlar bərpa olunmuşdur.

Müvəkkilin fəaliyyəti dövründə onun ünvanına, ümumilikdə, 130010, 2015-ci ildə isə 15320 müraciət daxil olmuşdur ki, bu da, 2014-cü illə müqayisədə 16,5% çoxdur.

Müraciətlərin 72,6%-i şikayətlərdən, 27,4%-i isə ərizələrdən ibarət olmuşdur.

Bu müraciətlər sırasında mənzil problemləri, sosial təminat hüququ, əmək hüququ, məhkəmə qərarlarının icrası və müraciət etmək hüququ ilə bağlı məsələlər çoxluq təşkil etmişdir.

Aparatda və regional mərkəzlərdə, ümumilikdə, 2966 şəxs qəbul edilmişdir.

Müvəkkil Konstitusiyaya Qanununun tələblərinə müvafiq olaraq, şikayətlərin onun səlahiyyətlərinə aid olmaması, ərizəçinin hü-

quqlarının pozulduğu gündən, bir ildən çox müddət keçməsi, anonim olması, şikayətlə bağlı məhkəmə icraatı getməsi, təkrar təqdim edilmiş şikayətdə yeni məlumatlar, faktlar və sübutlar olmaması səbəbindən, onların 46,3%-nin baxılmasından imtina etmişdir.

Şikayətlərin 53,7%-i baxılmaq üçün icraata qəbul edilmiş, bunların da 64,5%-i təmin olunmuşdur.

Müraciət edən şəxslərə həm qəbulda, həm də məktub vasitəsilə hüquqi məsləhətlər, habelə, insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi formaları, üsulları, o cümlədən, bu və ya digər məsələlərlə əlaqədar müvafiq orqanlara müraciət edilməsi üzrə izahatlar verilmişdir.

Müvəkkilin təşəbbüsü, təklifi və təşkilatçılığı ilə ötən dövrdə insan hüquqlarının müdafiəsi və təşviqi üzrə bir sıra önəmli tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 27 dekabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində "Milli Fəaliyyət Proqramı"nın icrası, təbliği və tətbiqi vəziyyətinin öyrənilməsi məqsədilə Bakı, Gəncə, Şəki, Bərdə, Cəlilabad və Qubada ölkənin şəhər və rayonları əhatə olunmaqla, silsilə regional ictimai dinləmələr, o cümlədən, Mərkəzi Seçki Komissiyası ilə birgə seçki hüququnun səmərəli təmin edilməsi ilə bağlı geniş tədbirlər keçirilmişdir.

"18 iyun - Azərbaycan Respublikasında İnsan Hüquqları Günü" ərəfəsində, ənənəvi olaraq, mayın 18-dən iyunun 18-dək bütün ölkə boyu "İnsan hüquqları ayı" keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul edilməsinin 20 illiyi və BMT-nin və UNESCO-nun 70 illiyi münasibətilə 2015-ci il 12-14 noyabr tarixlərində Bakı şəhərində Müvəkkil tərəfindən UNESCO-nun dəstəyi ilə "Konstitusiyaya hüquq və azadlıqların təmin olunmasında ölkədəxili və beynəlxalq təşkilatların əməkdaşlığının rolu" mövzusunda ənənəvi Ombudsmanların XIII Bakı Beynəlxalq Konfransı keçirilmişdir.

Hər il olduğu kimi, 21 avqust - 21 sentyabr tarixlərində sülh mədəniyyətinin təbliğinə mühüm yer verməklə, "Sülh ayı" keçirilmiş, dövlət qurumlarına, vətəndaş cəmiyyəti təsisatlarına və kütləvi informasiya vasitələrinə, bununla bağlı müraciətlər ünvanlanmış, televiziya proqramlarında yayımlanmış və qəzetlərdə dərc edilmişdir.

20 oktyabr - 20 noyabr tarixlərində keçirilmiş "Uşaq hüquqları

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

aylığı" da Müvəkkilin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə təşkil edilmiş tədbirlər sırasında məktəbəqədər yaşlı uşaqların və orta məktəb şagirdlərinin hüquqi biliklərinin artırılmasında mühüm əhəmiyyət daşımış, dövlət qurumlarının diqqəti uşaq problemlərinin həllinə cəlb edilmişdir.

"10 Dekabr Beynəlxalq İnsan Hüquqları Günü"nə, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul edilməsinin 20 illiyinə, BMT-nin və UNESCO-nun 70 illiyinə həsr olunmuş "Azərbaycanda insan hüquqlarının təmini davamlı inkişaf perspektivindən" mövzusunda konfrans keçirilmiş, ənənəvi "Mən və hüquqlarım" mövzusunda uşaq rəsmləri, habelə, "Hüquqlar -hamı üçün!" mövzusunda jurnalist yazıları müsabiqələrinə yekun vurulmuş və qaliblər mükafatlandırılmışdır.

BMT-nin Milli İnsan Hüquqları Təsisatlarının Beynəlxalq Koordinasiya Komitəsinin ən yüksək "A" statusuna malik olan təsisat ölkədə fəaliyyət göstərən yeganə milli insan hüquqları təsisatı kimi, mütəmadi olaraq, BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasının sessiyalarında və Milli İnsan Hüquqları Təsisatlarının Beynəlxalq Koordinasiya Komitəsinin iclaslarında fəal iştirak etmiş, həmin sessiyalarda Müvəkkilin yazılı və şifahi bəyanatları qəbul olunmuş və qeydiyyata alınmışdır.

BMT İnsan Hüquqları Şurasının Cenevrədə keçirilmiş 28-ci

sessiyasında və BMT-nin Milli İnsan Hüquqları Təsisatlarının Beynəlxalq Koordinasiya Komitəsinin növbəti iclasında iştirak edən Müvəkkil müzakirələrdə bəyanatla çıxış etmiş, insan hüquqlarının səmərəli müdafiəsi istiqamətində ölkədə aparılan islahatlarla yanaşı, təsisat tərəfindən hökumətə ünvanlanmış tövsiyə və təkliflər barədə məlumat vermiş, insan hüquq və azadlıqlarının daha səmərəli müdafiəsi və təmini istiqamətində hüquqi islahatların uğurla davam etdirildiyini, ölkəmizin müstəqillik tarixində insan hüquqlarının daha səmərəli təmini sahəsində üç mühüm strateji sənədin qəbul olunduğunu diqqətə çatdırmışdır.

Beynəlxalq Koordinasiya Komitəsinin iclasında iştirak edən Müvəkkil məruzə ilə çıxış edərək, "Azərbaycan 2020: Gələcəyə Baxış İnkişaf Konsepsiyası"nın fəaliyyətin davamlılığını təmin etməklə yanaşı, mühüm vəzifələr müəyyən etdiyini, həmçinin, səkkiz hədəfin icrası üzrə vəzifələr müəyyən etmiş Minilliyin İnkişaf Məqsədlərinin başa çatması və sonrakı mərhələdə bütün dünya ölkələri üzrə razılaşdırılmış fəaliyyət planının həyata keçirilməsində Azərbaycanın dünyada fəal iştirak etmiş, həmin sessiyalarda Müvəkkilin yazılı və şifahi bəyanatları qəbul olunduğunu diqqətə çatdırmışdır.

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru